

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

О. Г. Тонких, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу

О. В. Черв`як, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: готельно-ресторанний бізнес, сервіс, прибутковість, попит, пропозиція.

Актуальність теми зв'язана з тим, що війна в Україні завдала значних руйнувань і змусила мільйони людей залишити свої домівки. Це негативно вплинуло на всі сфери економіки, в тому числі на готельно-ресторанний бізнес. Багато об'єктів були змушені закритися, а ті, що залишилися, працюють в умовах значного зниження попиту. Розв'язана росією війна завдала сильного удару українській економіці, наслідками якої є не лише величезні людські втрати, а й значні збитки інфраструктурі та галузям економіки. Війна в Україні суттєво вплинула на розвиток ресторанного і готельного бізнесу України. Ось деякі зміни, які відбулися:

1. Відбулося заморожування ділового туризму.
2. Трансформація туристичних потоків, що спостерігається внаслідок міграції мільйонів людей усередині держави. Основний сегмент – клієнти, які тимчасово переїхали в готелі. Масове вивезення громадян України за кордон не має нічого спільного з туризмом.
3. Скорочення та виведення персоналу.
4. Загроза безпеці: Військові дії в Україні створили загрозу для безпеки туристів. Це призвело до значного зменшення числа іноземних туристів та обмеження їхніх поїздок до регіонів, де тривають бойові дії.
5. Знищення об'єктів розвитку ресторанного і готельного бізнесу: Внаслідок військових дій були пошкоджені та зруйновані деякі туристичні об'єкти, пам'ятки культури, готелі та інша інфраструктура [4].
6. Зміна туристичних маршрутів: Війна вплинула на туристичні маршрути, змушуючи туристів переглянути свої плани. Багато популярних туристичних місць на сході України стали недоступними або менш привабливими через конфліктну ситуацію, що призвело до скорочення послуг надаваних ресторанним і готельним бізнесом.
7. Втрата іміджу країни: Війна мала негативний вплив на міжнародний імідж України як туристичного напрямку, що призвело до скорочення ресторанних та готельних послуг. [4]

Однак, навіть в умовах воєнного стану, існують можливості для розвитку цієї сфери. Задля успішного функціонування та збереження конкурентоспроможності, закладам готельно-ресторанного бізнесу необхідно ґрунтувати свою діяльність на наступних принципах:

1. Безпека: Гарантування безпеки гостей та персоналу: це найголовніший пріоритет. Необхідно вжити всіх можливих заходів для захисту людей від небезпеки, включаючи обладнання бомбосховищ, дотримання правил пожежної безпеки та співпрацю з органами влади. Інформування гостей про правила безпеки: гості повинні бути чітко проінформовані про правила поведінки в умовах воєнного стану, плани евакуації та розташування найближчого бомбосховища.

2. Гнучкість: Адаптація до мінливих умов: ситуація на фронті та в тилу може мінятися швидко, тому закладам необхідно бути готовими до швидкого реагування та адаптації своїх послуг. Пропозиція альтернативних послуг: в залежності від ситуації, заклади можуть пропонувати послуги, які не є типовими для них, наприклад, тимчасове житло для біженців, харчування для військових або волонтерів.

3. Підтримка економіки: Сплата податків та зборів: сплата податків та зборів державі є важливою для підтримки економіки та фінансування Збройних Сил України. Співпраця з місцевими постачальниками: закупівля продуктів та послуг у місцевих постачальників допомагає стимулювати місцеву економіку та створювати нові робочі місця.

4. Соціальна відповідальність: Підтримка людей, які постраждали від війни: заклади можуть пропонувати безкоштовне харчування, проживання або інші послуги людям, які втратили домівки або близьких. Співпраця з волонтерськими організаціями: заклади можуть співпрацювати з волонтерськими організаціями, які надають допомогу людям, постраждалим від війни.

5. Збереження персоналу: Забезпечення гідних умов праці: важливо пропонувати персоналу конкурентну заробітну плату, соціальні гарантії та безпечні умови праці. Підтримка морального духу: керівництво закладів повинно піклуватися про моральний стан персоналу та надавати йому психологічну підтримку.

6. Позиціонування та маркетинг: Чесне та прозоре інформування про ситуацію: гості повинні мати чітке уявлення про те, чого очікувати від перебування в закладі в умовах воєнного стану. Підкреслення переваг та унікальних особливостей: заклади повинні чітко позиціонувати себе на ринку та підкреслювати свої переваги перед конкурентами. Використання онлайн-каналів маркетингу: в умовах обмеженого доступу до традиційних каналів маркетингу, важливо активно використовувати онлайн-канали для просування своїх послуг.

7. Оптимізація витрат: Економія ресурсів: закупка продуктів та послуг у оптових постачальників, використання енергоефективного обладнання та скорочення неефективних витрат. Перегляд цінової політики: важливо встановити ціни на послуги, які є конкурентними та водночас рентабельними.

8. Підготовка до повоєнного відновлення. [4]

Однак, на основі загальних тенденцій та прикладів з інших країн, можна зробити деякі припущення щодо майбутнього ресторанного, готельного бізнесу та туристичної інфраструктури України після закінчення війни:

1. Відновлення та реконструкція: Після закінчення війни, буде потрібно провести значний обсяг робіт з відновлення та реконструкції пошкодженої туристичної інфраструктури. Це включатиме відновлення готелів, ресторанів, туристичних атракцій, інфраструктури для транспорту та інше.

2. Залучення інвестицій: Для ефективного відновлення та розвитку ресторанного, готельного бізнесу та туристичної інфраструктури будуть потрібні інвестиції. Держава може сприяти залученню іноземних та внутрішніх інвесторів шляхом створення сприятливих умов та інвестиційних пропозицій. [1]

3. Маркетингові кампанії та реклама: Після війни, буде важливо провести маркетингові кампанії та рекламні заходи для відновлення інтересу до туризму в Україні, що призведе до збільшення попиту на ресторанні та готельні послуги. Привернення уваги міжнародної спільноти та позитивне просування країни як безпечного та привабливого туристичного напрямку будуть важливими завданнями.

4. Диверсифікація туристичної пропозиції: NESS має значний потенціал у сфері туризму, включаючи природні ресурси, культурні спадщини, гастрономію та інше. Після війни можна спостерігати розвиток нових туристичних маршрутів, розширення туристичних послуг та привабливих пропозицій для різних категорій туристів, що сприятиме більшому різноманіттю туристичного продукту країни. [2]

5. Міжнародна співпраця: Після закінчення війни, важливо активізувати міжнародну співпрацю в галузі туризму. NESS може встановлювати партнерські зв'язки з іншими країнами, укладати туристичні угоди та спільно просувати свої туристичні продукти на зовнішніх ринках.

Варто зазначити, що майбутній розвиток туристичної інфраструктури України після війни залежатиме від багатьох факторів, включаючи політичну стабільність, економічне відновлення країни та сприятиме розвитку ресторанного та готельного бізнесу.

Список використаних джерел

1. Економіка ресторанного господарства : навч. Посібник : рекомендовано МОН України / Н. О. Власова [та ін.] ; ХДУХТ. – Вид. 2-ге, стер. – Х., 2019. – 389 с.
2. Петрук Ю. Актуальні завдання управління розвитком підприємств ресторанного господарства в Україні. Схід. 2020. № 4. С.41-47.
3. Яшина О. В. Особливості розвитку ресторанного господарства в Україні. Вісник Львівської комерційної академії. 2019. № 38. С. 137-141.
4. Трансформація готельно-ресторанного бізнесу регіону в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 11 травня 2023 р. Чернівці: Технодрук, 2023. 266 с. URL:http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/subsection/nayka/konf_11_05_2023.pdf (дата звернення: 09.03.2024)

ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

О. Г.Тонких, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу
А. Р. Тарасенкова, студентка
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: автоматизовані системи управління, готельно-ресторанний бізнес, управління, програмне забезпечення.

Перманентна економічна криза у готельно-ресторанному господарстві України, що проявляється в збитковій діяльності і зниженні показників забезпеченості населення послугами харчування і дозвілля, кількості найнятих працівників та величини надходжень до бюджету свідчить про необхідність визначення макроекономічних факторів неефективної діяльності та удосконалення регуляторних механізмів підвищення соціально-економічної ефективності ресторанного господарства на макро- і мезорівнях. Важливим напрямом в управлінні розвитком підприємств у ресторанному бізнесі є впровадження сучасних інформаційних технологій.

Важливим інструментом ефективної системи управління підприємствами ГРБ є автоматизація бізнесу шляхом використання АСУ, що дає змогу скоротити час обслуговування клієнтів, мінімізувати рутинні, затратні у часі операції працівників, зменшити витрати. Найбільш популярними на цьому ринку є західні системи – «Micros Fidelio», «Lodging Touch LIBICA», Hospitality Enterprise Resource Planning «Cenium», «Iiko»,